

ИЗДАТЕЛ

научно списание за книгата

Мет. Шибанов

година XIII

2011 / бр. 3-4

РУБРИКА НА БРОЯ:

С ИЗДАТЕЛ

ИЗ ЕВРОПА
И ПО СВЕТА

ДИРЕКТОР

проф. д.ик.н. Стоян Денчев

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

Главен редактор

доц. д-р Лъчезар Георгиев

проф. д-н Пламен Легкоступ

проф. д-н Иван Стоянов

доц. д-р Стефан Коларов

проф. д-н Мария Младенова

Графичен дизайн

Иван Иванов

Технически редактор

Райна Карабоева

Коректор

Цветанка Рашкова

ISSN 1310-4624

5000 Велико Търново
ул. „Геодосий Търновски“ № 2,
ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

1784 София
бул. „Цариградско шосе“ № 119
Университет по библиотекознание и
информационни технологии

ИЗДАТЕЛ
ИЗДАТЕЛ

НАУЧНО СПИСАНИЕ ЗА КНИГАТА

ГОДИНА XIII, № 3-4, 2011

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
УНИВЕРСИТЕТ ПО БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ
И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

СЪДЪРЖАНИЕ

Д-р Стела Асенова. ИСТОРИЧНИ ПРОЕКЦИИ И
КНИГОВЕДСКИ АСПЕКТИ В ТЕМАТИЧНАТА
КОНЦЕПЦИЯ НА ОБЛАСТНИЯ
ВСЕКИДНЕВНИК „ЯНТРА ДНЕС“ 2

Доц. д-р Лъчезар Георгиев. ОТ СОФИЯ ПРЕЗ
ФРАНКФУРТ ДО САНКТ ПЕТЕРБУРГ 23

Проф. д.ик.н. Стоян Денчев,
Проф. д.п.н. Александра Куманова,
Проф. д-р Милен Куманов,
Д-р Николай Василев. ОНТОЛОГИЧНА,
ЛЕКСИКАЛНА, МОРФОЛОГИЧНА И
СИНТАКТИЧНА ИНФОРМАЦИОННА
ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЕЗИКА НА
СВ. О. ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ
В „ИСТОРИЯ СЛАВЯНОБОЛГАРСКАЯ ...“ 30

ПИСАТЕЛСКИЯТ СЪЮЗ СЕ УВЕЛИЧАВА 55

Проф. д-н Милко Петров. С ВЪЗРОЖДЕНСКИ
ПАТОС 56

Доц. д-р Лъчезар Георгиев. КНИГА ЗА
ПРЕМЪЛЧАНИТЕ ДУМИ, БЕЗВРЕМИЕТО И
ОЩЕ НЕДОИЗКАЗАНИ СЛОВА 58

Стефка Илиева. ТРИЕЗИЧЕН
АНГЛО-РУСКО-БЪЛГАРСКИ РЕЧНИК ПО
БИБЛИОТЕЧНА И ИНФОРМАЦИОННА
ДЕЙНОСТ 61

Проф. д-н Георги Василев. НОВИ ИДЕИ 62

Боряна Николова. VII СТУДЕНТСКА НАУЧНА
КОНФЕРЕНЦИЯ И ИЗЛОЖБА НА УНИБИТ 63

ИСТОРИЧНИ ПРОЕКЦИИ И КНИГОВЕДСКИ АСПЕКТИ В ТЕМАТИЧНАТА КОНЦЕПЦИЯ НА ОБЛАСТНИЯ ВСЕКИДНЕВНИК „ЯНТРА ДНЕС“

д-р Стела Асенова

1. Технологични параметри на издаването и неговите приложения.

Мениджърски и редакционен екип

Регионалният областен всекидневник „Янтра днес“ се появява на великотърновския медиен пазар на 24 юли 1998 г. Излиза на формат А3, съдържа 8 страници текст, снимков и рекламен материал. Още с началния си старт се отличава с приятен графичен дизайн, ясно очертани и привличащи вниманието публикации. Съществени позиции още в първата годишнина заемат историческата и книжовната тема. Както всички разгледани до този момент периодични издания, така и „Янтра днес“ набляга на водещите регионални и национални новини на първите си три или четири страници, докато пета страница дава информация за културния живот в региона, публикуват се исторически и книжоведски статии с научнопопулярен характер, коментари, анонси. Шеста и седма страници съдържат сервизна справочна информация. Последната осма страница поднася спортните новини и събития от старата столица. Паралелно вървят рекламни материали с разнообразен характер.

Редакционно-издателското каре е поместено в долния край на седма страница. Главен редактор на вестника е Румяна Христова; отговорен секретар – Иван Иванов, административен директор на изданието – Кирил Дянков. Отделът, който отговаря за културата, образованието и духовните ценности, включва имената на Гергана

Василева, Златина Димитрова, Сашка Александрова. Издава се от ИК „Янтра прес“ АД. Печатът се осъществява в „Абагар“ АД – В. Търново. По-късно обаче издател става „Янтрапрес“ АД с изпълнителен директор Тихомир Стефанов и главен редактор Мила Милчева. Вестникът вече се печата във великотърновската печатница „Мултипринт“, с адрес ул. „Ниш“ №5 в старата столица. От рекламите на тази печатница през 2010–2011 г. се вижда, че тя предлага отлични възможности за флексопечат, който предлага печат на разнообразни цветни рекламни материали. В най-ново време – през 2011 г. в карето се изписва, че вестникът е носител на наградите „Черноризец Храбър“ за 2008 г. и „Св. Константин Кирил Философ“ за 2009 г.

Вестникът е регистриран под международен стандартен сериен номер *ISSN 1312-8981*, изписван добросъвестно в карето на с. 11 през 2011 г. и в долния край на наборното поле на първа страница, в комбинация с шрих-кода на изданието. Графичната композиция на вестника още в заглавния комплекс отбелязва с чер шрифт заглавието „Янтра ДНЕС“ и в син цвят „областен всекидневник“. От двете страни на главата през 2011 г. върви скъпа реклама тип „уши“ – вляво правоъгълна, вдясно най-често квадратна. В предходни години обаче, напр. през 2010 г., вдясно на главата понякога се поместват и кратки отправъчни текстове за важни теми, помествани на вътрешните страници. Вестникът има делнично приложение „Справочник“ Днес“ и седмично приложение „ТВ седмица“ (то е на формат А4, в обем 16 с., с многоцветни илюстрации на с. 1 и с. 16). Във вестника биват прилагани и рекламни издания на търговски вериги хипермакети – *СВА*, *Технополис* и др. (предимно във формата на рекламен вестник, на формат А4, обем 4 до 8 с., изцяло многоцветен печат). През 2011 г., година

б, заедно с вестника и приложен към него, се разпространява „Търновски епархийски вестни“ (Периодично епархийско списание за църковна организация, изкуство и наука) на хоризонтален (албумен) вариант формат 295x205см, сроден с хоризонталния формат 600x840/8 (каквото е напр. бр. 23, авг. 2011, год. 6).

Към 1 август 2011 г., бр. 145 (3275), в редакционно-издателското каре са включени следните отдели (направления) и отговарящите за тях журналисти: *Политика, икономика и местна власт* (Здравка Маслянкова и Марина Петрова); *Обществени и социални проблеми* (Вася Терзиева, Христо Павлов, Светослав Стефанов и Пламен Караиванов); *Култура, образование, младежки дейности* (Златина Димитрова), *Спорт* (Анатоли Петров). Изпълнителен директор е Тихомир Стефанов. Главен редактор е Мила Милчева. Вестникът има кореспондент за община Павликени в лицето на Елка Спасова (дългогодишен журналист, работила и във в. „Борба“). Трима човека обслужват отдел *Счетоводство, каса и реклама*. За *разпространението* се грижи Даниел Йорданов. Вестникът продължава да излиза в печатница „Мултипринт“ – В. Търново.

2. Исторически и книжовни теми в тематичния репертоар на в. „Янтра днес“. Рубрики и проблематика

Още през 1998 г. културният отдел излиза с публикации по въпроси на книгата и библиотечното дело. Интерес представлява статията на Златина Димитрова за отварянето на митрополитската библиотека, която от няколко години е затворена за посетители¹. Репортерката от културния отдел на вестника припомня за ценния и богат богословски фонд, „който може да съ-

перничи на този в Рилски манастир“. Съобщава се за уникални богослужбени книги като „Цветен триод“ от 1574 г. на дякон Кореси, *Миней* на влахобългарски език, създаден в края на XVII век, за редки книжовно-исторически ценности, сред които и ръкописът на фермана за построяването на Килифаревския манастир, ръкописите на Лекарственика и Псалтикийния требник на отец Матей Преображенски – Миткалото. Особен интерес сред познавачите е „Неделник“ на Софроний Врачански, със запазените издания от 1806, 1856 и 1865 г.

По повод на 90-годишния юбилей от обявяването на Независимостта във Велико Търново водеща статия на първа страница² дава информация за събитията, свързани с Манифеста на Фердинанд Сакскобургготски, като съществено внимание се обръща на изложбата на непознати фотографии, документи и спомени, лични вещи и предмети на участниците. В изложбата се показват фотографии, които отбелязват Независимостта години по-късно и са непознати за обществеността.

В историческата рубрика „Корени“ Тянка Минчева продължава темата за Независимостта³. За Деня на народните будители 1. XI. 1998 г. културната страница, подготвена от Гергана Василева, открива новата книжовна рубрика „Предпочетено“, която дава насока към книги на литературоведи от ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“⁴. Представено е изданието с книговедски характер, „Аджарските книжовници и илюстратори от XVII век“ от Невяна Дончева-Панайотова (В. Търново, издателство „Абагар“, 1998). Монографията впечатлява със солиден научен текст и с графично оформление. В изследването се представя книжовно-преписваческото и орнаментално-иллюстраторското дело на книго-

писците от седемнадестото столетие от с. Ад-жар (дн. Свежен), Калоферско.

На културната страница на вестника в един от ноемврийските броеве са поместени няколко публикации, свързани с един от изтъкнатите и преведени доста усърдно у нас писатели, Паулу Коелю. В първата статия, озаглавена „Романите на магьосника Коелю тръгват към българския читател от В. Търново”, Румяна Начева дава характеристика за творчеството на португалския писател⁵. Той е носител на ордена „Рио Бранко”, съветник към ЮНЕСКО и според сп. „Нувел икономист” се нарежда сред най-добрите 15 популярни романисти на планетата ни. Една от книгите му, бестселърът „Алхимикът”, е преведена на 40 езика и разпространена в над 100 държави. Името му е популярно у нас благодарение на преводача Даниела Петрова, която е преподавател във Великотърновския университет. Писателят получава още повече признателността на българските си читатели от старата българска столица с автентичен автограф върху корицата на новото издание „*Петата планета. Роман за неизбежното*” (С., Обсидиан, 1998). Втората публикация е интервю с преводачката на новата книга на португалския писател. Тя казва в интервюто си за П. Коелю: „Останах омагьосана от срещата си с прозата на големия писател”⁶. Третата публикация е интервю с книгоразпространителката Р. Михова, която накратко характеризира Паулу Коелю: „Поразиха ме неговата човештина и магнетизъм”. Цитирани са някои думи на писателя пред читателите на вестник „Янтра днес”: „*Всяка моя книга е буквичка към Бога*”⁷.

Статията „Цветен сборник с историята на ВТУ” от Таня Йорданова представя луксозно издание, съдържащо 100 страници и отпечатано по повод 35 години от създаването на Великотърновския университет. Проспектът е отпечатан в ИПК „Абагар”⁸.

През следващата календарна 1999 г. „Янтра днес” запазва облика си на регионално всекидневен издание. Представя се обновен графичен облик и предлага на читателите още интересни публикации – от 8 страниците стават 12, като в тях се открояват ясните и полезни информационни бележки, статии, рубрики и тематични отдели с политически, икономически и културен харак-

тер. Увеличава се територията за търговски обяви и пресреклама.

По повод 145-годишнината от рождението на Стефан Стамболов, статията на доц. д-р Георги Н. Митков поднася на аудиторията на „Янтра днес” възможност да се опознае личността на бележития български държавник. Стамболов се извисява не само като революционер-идеолог, а като водеща политическа фигура, в чийто ръце по-късно лежи бъдещето на страната ни⁹. Изтъкнат русофоб, бележитият търновец ясно показва, че българският народ трябва самостоятелно да продължи политическия си живот, да не позволя на Великите сили да се месят и налагат мнението си. Той е и сред малцината българи, „предусетили края на комплекса за малоценност, характерен за българския народ. Макар и малък по територия и демографски признак, той заслужава за живее без попечителство”.

Коментарът на Цветана Генчева от Регионален исторически музей – В. Търново, откроява значимата роля на историческата тема във вестника, среща читателите за първи път с уникална проблематика, недокосната от останалите медии¹⁰. Историческите извори за приемането на първия здравен закон у нас говорят как д-р Евстати Андонов (1844–1926); д-р Константин Бонев (1837–1882); д-р Васил Берон (1824–1921 г.); д-р Михайл Петков Калпаков (1848–1907 г.); д-р Минчо Д. Цачев (1847–1919); д-р Георги Сарафов (1848–1915) и д-р Алекси Христов (1848–1913 г.) участват като делегати в Учредителното събрание през 1879 г. и в дебатите за „*Временните правила за устройство на медицинското обслужване в България*”¹¹. „Правилата” определят медицинско-санитарната работа да се ръководи от Медицински съвет, назначен със заповед № 38 от 18 май 1879 г. Като участници в Учредителното събрание, търновските лекари са поканени да станат членове в този съвет. С участието си в него те вземат важни решения за бъдещето медицинското обслужване в младата българска държава.

Историческата рубрика „Памет” дава поредица от публикации по повод *120 години от Първия български парламент*¹². Интерес сред тях е статията на Тянка Минчева „В Търново се туряше началото на нова ера”, която запознава с работата на Учредителното събрание и разкрива най-интересните моменти при изработването на Търновската конституция, както и водените спорове

между делегатите за нейния бъдещ облик. Към публикацията са включени факсимилета на приложените гравюри, които изработва художникът Владимир Коновалов „Молебенът в църквата „Св. 40 мъченици” и „Откриването на Учредителното събрание”.

Книжовната проблематика включва представяне на нови заглавия. Така статията „Руски криминален роман и речник на новите думи в езика ни издава „Слово”, подготвена от културния отдел на „Янтра днес”, запознава с новоиздадени книги с художествен и учебен характер от великотърновското издателство „Слово” и варненското „Атика”. Сред откритите белетристични творби е произведението на руската писателка Александра Малинина „Не пречете на палача”, която е част от поредицата „Руски бестселър” и несъмнено придизвиква интереса на читателите на криминални романи¹³. Паралелно с това „Слово” прави седмото преиздаване на учебника „Физическа и и социално-икономическа география на България” с автори проф. д-р Дончо Дончев и доц. д-р Христо Каракашев¹⁴. Полезно справочно издание на „Слово” е „Речник на новите думи в съвременния български език”¹⁵. Съдържа 1200 нови думи, значения и словосъчетания, навлезли в езика ни след 1989 г.

Историческата тематика във вестника разкрива сведения за държавните глави от Третото българско царство. В статия е описан епизод от живота на последния български монарх: „Борис III често празнувал Великден в манастирите край Велико Търново”¹⁶. Несъмнено присъствието на цар Борис III е радвало населението от старата столица, а празникът се е превръщал в събитие за хората от околните населени места.

Във вестника се отразяват и новоизлезли книги с литературно-историческа тематика, включени в репертоара на издателство „Слово”¹⁷.

От брой 142, 23–25 юли 1999 г. „Янтра днес” вече се отличава с актуализиран графичен дизайн – многоцветен печат предлагат първа и последна страница. Водещите заглавия са в синьо, жълто, червено и черно. Цветните реклами също внасят допълнителен илюстрационен акцент. Изданието започва да излиза в цели 16 страници, изпълнени с актуални новини, любопитни четива, тематични страници, разнообразие от рубрики, с интересна пресреклама. Снимките във вътрешността на вестникарското книжно тяло са черно-бели, но пък не само допълват текста,

а служат за успешен навигатор и портал към съответните тематични профили. Целта е читателят да бъде заинтригуван първо визуално, чрез поднесените снимков материал, после и чрез текста. Издателският екип на всекидневника обаче не се променя.

В августовските броеве на вниманието на читателите е статията „**Речник на „еднакви-те”, но различни думи написаха слависти от Белград и В. Търново**”¹⁸. Публикацията е по повод „*Сръбско български речник. Тематичен. Ономичен*”, съставен от Ценка Иванова и Мариана Алексич, и издаден от великотърновското издателство „Пик”. На книжния пазар във Велико Търново се появява и важен труд, свързан с модерните комуникации¹⁹. Според автора на отзива, книги от такава естество са голяма рядкост. „*Английско-френско-немско-руско-български речник на стандартните термини по информационни технологии*”, чиито съставител е Живко Паскалев, съдържа 2500 позиции в следните области: технически средства, програмиране, защита на данните, текстообработка, изкуствен интелект, автоматизация в проектирането. Наличието на издание от подобен характер на книжния пазар, макар и рядко срещано, е несъмнено търсено и ценно за хората, работещи в този бранш, както и в сферата на печатните комуникации и медиите. Като носител на бързо променящите съвременни технологии, съвременният свят има нужда от подобни издания. С тях значително се улеснява работата на специалистите, бъдещите кадри в сферата на печатните медии и издателствата.

По страниците на всекидневника се прави и историческа хронология на събитията, свързани с природните катаклизми, които преживяват търновци през предходните две столетия²⁰. От хрониката читателите добиват представа за техните размери и за високата смъртност сред великотърновци.

3. Извори за книгоиздателската дейност във Велико Търново по страниците на „Янтра днес”

Интерес за изследвача-книговед представлява цялата културна страница на вестника в един от ноемврийските му броеве. Публикациите са подготвени от Сашка Александрова и Златина Димитрова. Статията „Известни литературоведи почетоха празника на „Слово”²¹ е отзвук от празника на великотърновското издателство, „в чест

на 1 000 000 тираж на поредицата „Малка училищна библиотека“.

Проведена е анкета за юбилейния тираж на великотърновското издателство: „С какво „Слово“ е уникално и различно от останалите?“²²

Изтъква се и мнението на чуждестранни книгоиздатели за развитието на издателския бизнес у нас. Според Е. Павловска, представител на Руската академия на науките за Източна Европа²³, държавата трябва да помага на книгоиздаването у нас така, както това става в Русия, защото там „всички научни издания, речници и енциклопедии се дотират от държавата. Благодарение на това отстъпките достигат 50% от стойността на книгата и изданията стават достъпни.“ Друг опит, от който могат да черпят родните книгоиздатели, е да не продават онези книги, които са на изложението в София, а да се подаряват безвъзмездно на различни организации, особено ако са академична литература. Такова е мнението на Дорис Мюлер, представител на Франкфуртския панаир на книгата²⁴.

Началото на 2000 г. „Янтра днес“ посреща отново с книжовна тема²⁵. Рецензията е за нова книга на издателство „Габеров“ с великолепно си заглавие „Шест незабравими приказки“, излезнали от перота на майсторите на приказката братя Грим – „Снежанка и седемте джуджета“; „Хензел и Гретел“; „Червената шапчица“ на Шарл Перо, „Пепеляшка“ и „Котаракът в чизми“. Сред имената на българските автори на приказки за деца фигурира името на търновската поетеса Стелияна Маринова, която поднася на малките си читатели един пъстър и весел свят, събрал героите от приказката ѝ „Приказен свят“. Освен с красивите си шедьоври на литературата за деца, за да внесе още по-голямо внимание и осмисляне върху приказните герои, издателят на книгата Иван Габеров, с помощта на художника-илюстратор Силвия Калоянова, спомага изданието да се възприеме още по-добре и да е на равнището на европейските издателства. Като цяло заглавието е оформено с интересен графичен дизайн и силно впечатлява.

От казаното дотук може да се заключи, че само в рамките на една календарна година от своето съществуване, регионалният всекидневник „Янтра днес“ значително променя графичния си дизайн. Неговата промяна се наблюдава в разрастването на страниците от 8 на 12, а впо-

следствие от 12 на 16 страници; в по-атрактивните цветни илюстрации и рекламни материали. Независимо че изданието няма специализирани рубрики за поставяне на историческата и книжовната тема в тях, те намират място на културната страница, която обикновено е след водещите актуални регионални новини в изданието на 4 или 5 страница. Спектърът от исторически теми, които не са застъпени в останалите печатни медии в старата столица, е впечатляващ.

4. Историографски теми в представяни нови издания след 1999 г. по страниците на „Янтра днес“

В навечерието на Националния празник Трети март вестникът излиза с голям исторически коментар от университетския преподавател във ВТУ Христо Глушков²⁶. В него се прави оценка на сключения Санстефански мирен договор и границите на възродената българска държава.

Вестникът представя авторската книга „Владимир Висоцки. Стихове“, излизаща на български език 25 години след смъртта на поета с китара. Издава се от ИК „Орфей“²⁷. Изданието съдържа 21 творби, които открояват твореца като завършен поет. Творбите са писани между 1967 и 1972 г.; текстовете са фототипни и върху страниците може да се видят поправките, които Висоцки собственоръчно е правил.

Едно от интересните заглавия, представени в „Янтра днес“, което се появява на търновския книжен пазар, е книгата „Бунтари и авантюристи в Средновековна България“ на доц. д-р Пламен Павлов от ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Читателите на вестника се запознават предварително с нея със заглавието на анонса за нейното излизане „Разказ за бунтарите и авантюристите в Средновековна България“²⁸. Книгата е представена пред читателите от старата столица на 16 октомври 2000 г. Монографията е издадена от издателство „Абагар“.

Вестникът съобщава и за нов белетристичен сборник с детски и анималистични творби на виден писател, роден в старата столица: „Книгата-тетрадка с разкази на Емилиян Станев издаде „Слово“²⁹.

Може да се обобщи, че през 2000 г. „Янтра днес“ се стреми да извлече най-доброто в историческата и книжовна проблематика от Великотърновския край. Със своя добре направен подбор на публикациите се цели те да бъдат

стойностни, полезни и несъмнено полезни и интересни за читателите.

5. Издатели, поредици и книги по страниците на „Янтра днес“ (2001–2002)

През първата половина на 2001 г. по-важно място заема представянето на великотърновския книжен пазар на новия рекламно-информационен справочник „Кой какъв е в Централна и Северна България“³⁰. Книгата излиза от името на софийската издателска къща „Парнас“. Включва информация за градовете В. Търново, Силистра, Русе, Разград и други населени места от този регион. Справочникът дава информация за всички социални сфери на обслужване, в това число за функциониращи предприятия. В цветни приложения са представени фирми със значима за съответната територия дейности. В раздела за издателската дейност се открояват регионалните печатни медии, в това число и „Янтра днес“.

В периода април – юни с. г. вестникът насочва вниманието си към водещите политически новини, рубрики, статии, коментари и акценти с приближаването поредните парламентарни избори в страната.

Непосредствено след отшумяването на политическите събития и формирането на новото правителство на Симеон Сакскогурботски, „Янтра днес“ отново се връща към книговедската тема. Първото заглавие, което намира място, е новото справочно издание на Ангел Цураков „Енциклопедия на правителствата на България. Хронология на политическия живот 1879–2001“, осъществена от ИК „Петър Берон“. Повече за новото издание читателите научават от проведеното интервю с автора на книгата, озаглавено „Повечето български политици имат къса памет“³¹.

Интерес представлява интервюто на Румяна Начева с доц. д-р Багрелия Борисова, преподавател във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, озаглавено „С белгийски респект към традициите и холандско модерно мислене ще стигнем побързо до Европа“³². Тук се очертава приносът към изучаването на нидерландски език във Великотърновския университет, а също така запознава българския читател с едни от най-добрите произведения от белгийската култура и литература. От интервюто става ясно, че под редакцията на доц.

Б. Борисова излизат двете книжни поредици „Белгия“ и „Холандия“. От 1995 г. те започват да се издават успешно от великотърновското издателство „Пик“. Много от книгите в поредиците са предимно сборници, антологии, романи, поезия и за първи път чрез тази издателска инициатива са представени на българския пазар. Читателите у нас се докосват до непознатата култура и книжовност и чрез излезлия сборник „Вечерта на розата“, посветен на 100-годишнината от смъртта на фламандския класик Хидо Хезеле.

Издание, което е обединено в обща книга и което читателите очакват с нескрит интерес, са двете най-добри творби на българския писател Георги Марков „Портретът на моя двойник“ (1966) и „Жените на Варшава“ (1968). Книгата излиза благодарение на издателство „Слово“ близо 30 години след издаването им за първи път. Те са част от поредицата „Нова българска библиотека“³³.

Познатата на търновската общественост авторка на рецензии за нови книги Бисера Дживодерова в нова публикация показва „Българските литературни класици, представени от „другъгъл““³⁴, разглеждайки нови издания на издателство „Слово“.

Благодарение на добрата работа в културния отдел на вестника, аотираните и рецензираните книжни заглавия са с висока стойност, а публикацииите биват поднесени интригуващо, като нерядко се дава обективна оценка върху научната или художествената стойност на даденото издание или библиотечна поредица.

6. Нови теми, нови идеи и проблеми в книжовността и историчността на изданието през 2003 г.

През 2003 г. „Янтра днес“ търси отговор на нов въпрос – за функционирането на издателския бизнес и съвременния мениджмънт на издателство, от което се очаква да постигне високи творчески и финансови резултати. На този въпрос за първи път опитва да намери отговор Бисера Дживодерова в рецензията „Лесно ли се управлява издателство“³⁵. Отговора тя намира при главния редактор на Университетското издателство „Св. св. Кирил и Методий“ д-р Лъчезар Георгиев, който представя излязлата наскоро книга „Управление и маркетинг на книгоиздателската дейност“, която се издава от

университетската институция през 2002 г. От приложения материал читателите научават, че книгоиздателският бизнес у нас има дълголетна традиция, но едва след 1989 г. той постига истински апогей от *пазарен характер*, следствие от създаването на множество частни издателства и ликвидирането на плановата социалистическа икономика в издателската индустрия. Книгата е основана на множество проучвания върху търговския национален и международен пазар на книгата, където в условия на лоялна и нелоялна конкуренция редица заглавия – като бестселъри и касови книги, се оказват издигнати или смазвани в зависимост от това, каква може да е политиката на едно издателство. Именно тук Л. Георгиев изследва сложните процеси при книгоиздателския бизнес и съчетава в книгата си, по мнението на Б. Дживодерова, „*историята и теорията на този проблем*”. В изданието читателите имат възможност да се запознаят с всички фактори и елементи в маркетингова дейност, с комуникацията между автор и издател, като се насочи вниманието им към всички онези съвременните аспекти, чрез които ще се стигне до желания успех.

Б. Дживодерова представя и ново заглавие „Речник по риторика – 150 аргумента на оратора” на издателство „Парадигма” (същото издателство търгува с местните издателства и книготърговски обекти; притежава за известен период и собствена книжарница в старата столица на бул. „Васил Левски”, преместена днес в приземния етаж на хотелския комплекс „Етър”)³⁶. С появата на това справочно издание се цели да бъде улеснена работата на специалистите в сферата на правото, политологията и рекламата.

Историческата тема вестникът подхваща със статията на Катя Митова-Ганева по повод 60-годишнината от смъртта на Борис Трети Търновски³⁷. В нея търновската общественост се запознава с малко познатия факт, че „повече от 7000 търновци идват на траурната церемония” на монарха. Откроява се споменът на известния търновски журналист Матей Савов, който разказва как пристигна вестта за кончината на 28 август 1943 във Велико Търново и как *слуховете за внезапното и фаталното му заболяване*” се разнасят дни преди това. Смъртта на Борис Трети в „*страната прозвучава като предвещание за катастрофа*” в целия политически и културен живот. Несъмнено, вестта за

фаталния край на владетеля силно е повлияла на търновци и ненапразно за погребението на царя се стичат хиляди жители от старата столица, водени от всенародната болка и тъга: „*В нощта като черни крила на фантастични нощни перурди се развяваха черни знамена, спуснати над величествената колона на паметника на падналите за обединението на България воини*”. А погледът на журналиста завинаги ще запечата един момент, който той разказва след дълги години на поколенията и ще носи в себе си до края на живота си: „*Късно през нощта с наведена глава и сълзи на очи се прибирах и минах по същата улица, на която в миналото толкова пъти съм виждал засмените и лъкуващи лица на любимата Царска двойка в бавно движещия се автомобил и сияйналите от радост лица и възторжени викове лица на великотърновци...*”

А сега, в тая късна доба, всичко бе тихо като пред тъжния одър на Царя Обединител”.

Историческата тема и резултатите от археологически проучвания, свързани с Второто българско царство, са в обектива на журналистите от вестника³⁸. Коментарната статия се спира върху дискусиата за името на притежателя на т. нар. Калоянов пръстен и костите, открити през далечната 1972 г., когато археолози откриват в гроб № 39 в църквата „Св. 40 мъченици” богато погребение.

В тази посока могат да се добавят и няколко разсъждения. Последвалите изследвания и анализи говорят, че на цитираното в публикацията на С. Александрова място царското семейство е имало право да полага своите покойници и дори висшите боляри не са притежавали тази привилегия. За по-голяма достоверност са направени още проучвания и експертизи около останките. Още от самото начало се обръща внимание на внушителния ръст. Специалистите са единодушни, че през Средновековието българите не надхвърляли 170 см, а тук говорим за човек над 190 см, който от съвременниците си може да се сметне за истински гигант. По сведения на византийските хронисти като Никита Хониат, се знае, че първите Асеновци имали подобен ръст. Освен ръста се правят анализи на оцелелите през вековете останки от дрехи и материите, от които са изработени. От изследванията се заключава, че тук има присъствие на скъпа коприна, до-